

ജനസംഖ്യ, കുടിയേറ്റം, വാസസ്ഥലങ്ങൾ

2011 സെൻസസ് പ്രകാരം, ഇന്ത്യയിലെ ജനസംഖ്യയെ സംബന്ധിക്കുന്ന ചില അടിസ്ഥാനവിവരങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചില്ലേ. എന്താണ് ജനസംഖ്യ? ജനസംഖ്യ സംബന്ധമായ വിവരങ്ങൾ പഠിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത എന്താണ്? എല്ലാ പ്രദേശത്തും ജനസംഖ്യാവിതരണം ഒരുപോലെയാണോ? ജനസംഖ്യാവിതരണത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണ്? ഇതിൽ ഭൂമിശാസ്ത്രഘടകങ്ങൾക്ക് എത്രമാത്രം പ്രാധാന്യമുണ്ട്? ജനസംഖ്യ കൂടാനും കുറയാനുമുള്ള കാരണങ്ങളും അതിന്റെ ഫലങ്ങളും എന്തൊക്കെയാവാം?

ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ വിഭവാസൂത്രണം, വിഭവവിനിയോഗം തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ ജനസംഖ്യാകണക്കുകളുടെ പ്രസക്തി വളരെ വലുതാണ്. മേൽ സൂചിപ്പിച്ച ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം കണ്ടെത്തുന്നതിലൂടെ അത് ബോധ്യമാകും. അതിനായി നമുക്ക് ഈ അധ്യായത്തിലൂടെ കടന്നുപോകാം.

ഒരു പ്രദേശത്ത് നിശ്ചിത കാലയളവിൽ അധിവസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ ആകെ എണ്ണമാണ് അവിടത്തെ ജനസംഖ്യ (Population). ഒരു രാജ്യം അറിയപ്പെടുന്നത് അവിടത്തെ ജനങ്ങളിലൂടെയാണല്ലോ. എന്തെന്നാൽ, വിഭവങ്ങളെ ഉൽപ്പാദനപരമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതും രാജ്യത്തിന്റെ നയങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതും ജനങ്ങളാണ്. അതിനാൽ മനുഷ്യവിഭവമാണ് യഥാർത്ഥ സമ്പത്ത് എന്നുതന്നെ വിശേഷിപ്പിക്കാം.

മനുഷ്യക്ഷേമമാണല്ലോ വികസനത്തിന് ആധാരം. ഇതിനായി ആഹാരം, വസ്ത്രം, പാർപ്പിടം. തൊഴിൽ, മറ്റ് അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതുണ്ട്. രാജ്യത്തെ ജനസംഖ്യാസംബന്ധമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് വിശകലനം ചെയ്താൽ മാത്രമേ ലഭ്യമായ വിഭവങ്ങൾ യഥാവിധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തി വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമായി ആസൂത്രണം ചെയ്യാനാകൂ.

ജനസംഖ്യാ കണക്കുകളുടെ വിശകലനം ആവശ്യമായ മേഖലകൾ ഏതൊക്കെയാണെന്ന് എഴുതിനോക്കൂ.

- ഭക്ഷ്യധാന്യ ഉൽപ്പാദനം മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിന്.
- തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന്.
-

ജനസംഖ്യ ക്രമാതീതമായി ഉയരുന്നത് രാജ്യപുരോഗതിക്ക് ഗുണകരമാണോ? എന്തുകൊണ്ട്?

ജനസംഖ്യാവിതരണം

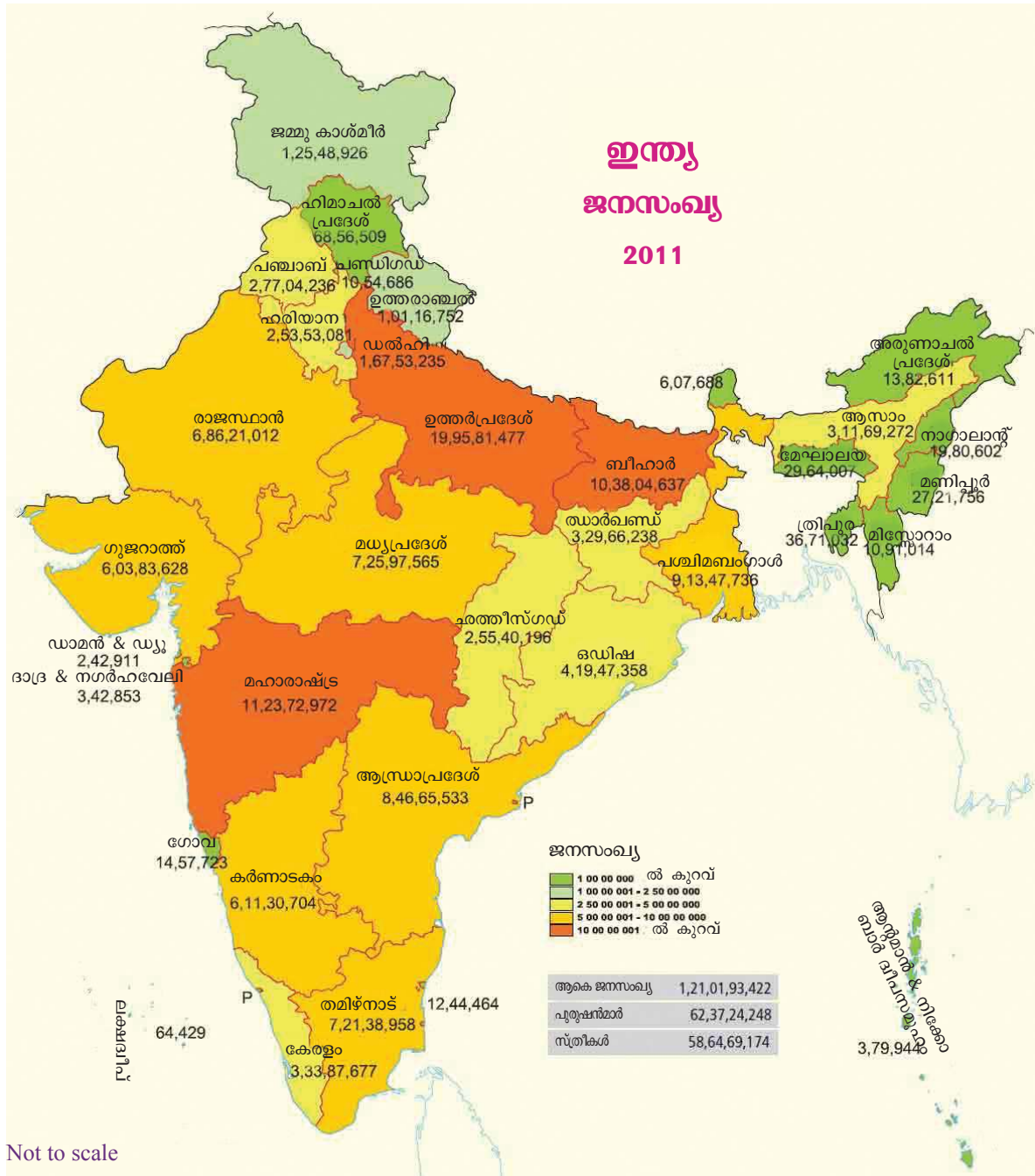
ഇന്ത്യയിലെ ജനസംഖ്യാവിതരണം കാണിക്കുന്ന ഭൂപടം ശ്രദ്ധിക്കൂ (ചിത്രം 8.1). ജനസംഖ്യ കൂടുതലായി കേന്ദ്രീകരിച്ചു കാണുന്ന പ്രദേശങ്ങളും ജനസംഖ്യ തീരെ കുറവുള്ള പ്രദേശങ്ങളും ഇതിൽനിന്നു തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുന്നില്ലേ?

- **ഉയർന്ന ജനസംഖ്യയുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണ്?**
- **ജനസംഖ്യ തീരെ കുറഞ്ഞ സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഏതൊക്കെ?**

ഇന്ത്യയുടെ ജനസംഖ്യാഭൂപടത്തെ ഭൂപ്രകൃതി വിഭാഗങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന ഭൂപടവുമായി താരതമ്യം ചെയ്തുകൊണ്ടു.

- ഉത്തരമഹാസമതല പ്രദേശത്തുടനീളം ജനസംഖ്യ കൂടുതലായി കേന്ദ്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് കണ്ടല്ലോ. ഇത് എന്തുകൊണ്ടാണ്?

ചിത്രം 8.1

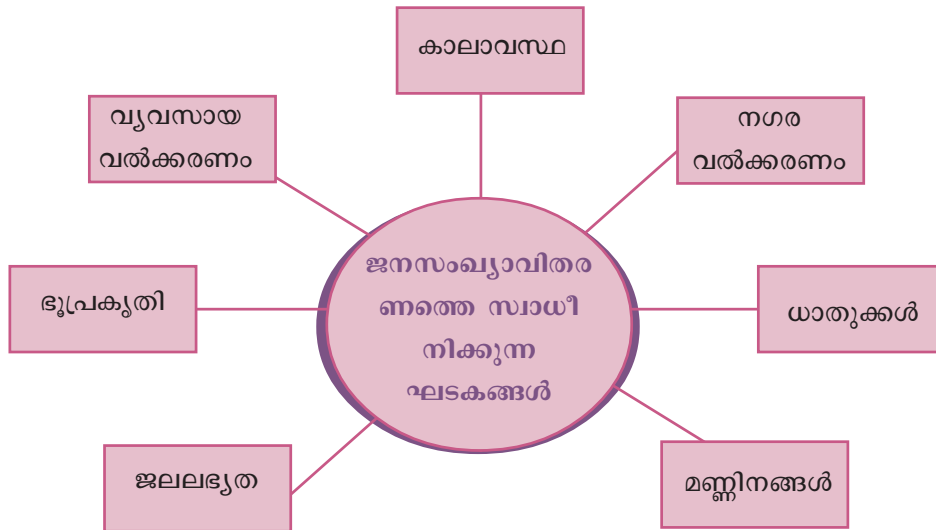
അവലംബം : ഇന്ത്യ സെൻസസ് 2011

- ഉപദ്വീപീയ പീഠഭൂമിയിലാകെ താരതമ്യേന കുറഞ്ഞ ജനസംഖ്യയാണല്ലോ ഉള്ളത്. സമതലങ്ങളിലെ പോലെ കൃഷിക്ക് അനുയോജ്യമായ സാഹചര്യങ്ങളുടെ കുറവും ചെന്നൈത്താനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുമാണ് ഇതിനു കാരണം. എന്നാൽ ഉപദ്വീപീയ പീഠഭൂമിയിൽ ധാതുക്കളുടെ ഖനനം, ധാതു അധിഷ്ഠിത വ്യവസായങ്ങൾ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചില പ്രദേശങ്ങളെ ഉയർന്ന ജനവാസമേഖലകളാക്കുന്നു. ഗതാഗത-വാർത്താവിനിമയ മേഖലകളിലെ പുരോഗതിയും ഇതിന് ആക്കം കൂട്ടുന്നു.

പർവതമേഖല ഉൾപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ എപ്രകാരമാണ് ജനസംഖ്യ? എന്തുകൊണ്ട്?

ജനസംഖ്യാവിതരണത്തിൽ ഭൂപ്രകൃതിയുടെ സ്വാധീനം ബോധ്യമായല്ലോ. ഏതൊക്കെ ഭൂമിശാസ്ത്രഘടകങ്ങളാണ് ജനസംഖ്യാവിതരണത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്നത് എന്നു നോക്കൂ.

മേൽ സൂചിപ്പിച്ച ഓരോ ഘടകവും ജനസംഖ്യാവിതരണത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് ചർച്ചചെയ്ത് ലഘൂകൂറിപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കൂ.

ഇന്ത്യയുടെ ആകെ സ്ഥലവിസ്തൃതി 3.28 ദശലക്ഷം ചതുരശ്രകിലോമീറ്ററാണ്. അതായത്, ലോകത്തിന്റെ ആകെ കരവിസ്തൃതിയുടെ 2.5%. എന്നാൽ ഇന്ത്യ ഉൾക്കൊള്ളുന്നത് ലോകജനസംഖ്യയുടെ 17.5% മാണ്. ഓരോ ചതുരശ്രകിലോമീറ്റർ പ്രദേശവും ശരാശരി 382 ആളുകളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. ഇതാണ് ഇന്ത്യയുടെ ജനസാന്ദ്രത. ഓരോ ചതുരശ്ര കിലോമീറ്റർ പ്രദേശത്തുമുള്ള ശരാശരി ജനസംഖ്യയെ ജനസാന്ദ്രത എന്നു വിളിക്കുന്നു (Density of population). ഒരു പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യയെ ഭൂവിസ്തൃതികൊണ്ട് ഹരിച്ചാൽ ജനസാന്ദ്രത കണക്കാക്കാം.

$$\text{ജനസാന്ദ്രത} = \frac{\text{ആകെ ജനസംഖ്യ}}{\text{ഭൂവിസ്തൃതി}}$$

ഏറ്റവും കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള രാജ്യം ചൈനയാണെങ്കിലും അവിടെ ജനസാന്ദ്രത ഇന്ത്യയിലേതിനെക്കാൾ കുറവാണ്. കാരണമെന്ത്?

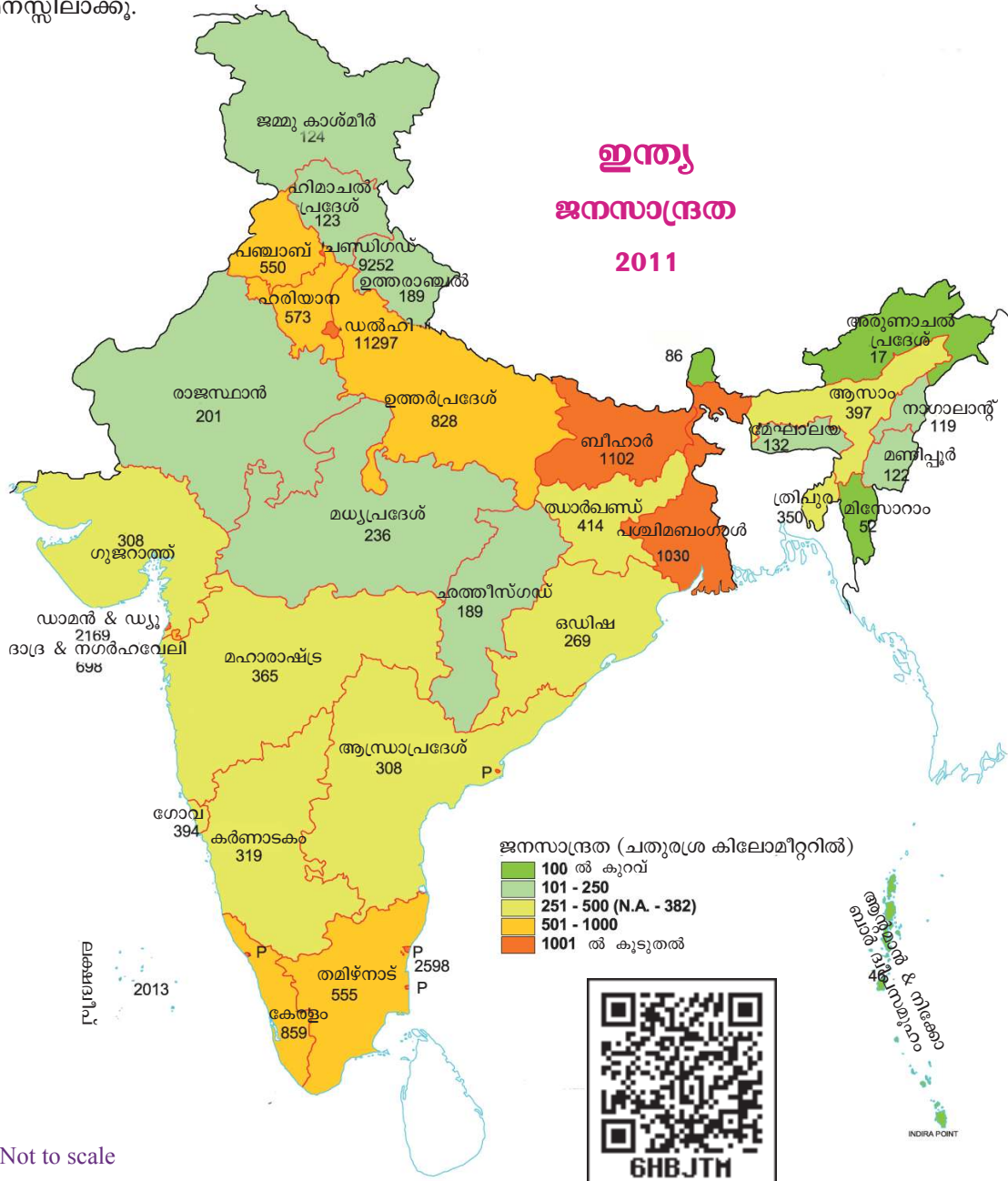
ജനസാന്ദ്രതയിൽ ബംഗ്ലാദേശ്, ജപ്പാൻ എന്നീ രാജ്യങ്ങൾക്കു പിന്നിലായി മൂന്നാം സ്ഥാനത്താണ് ഇന്ത്യ. ഇന്ത്യയിലാകട്ടെ, ജനസാന്ദ്രതയിൽ പ്രകടമായ പ്രാദേശിക വ്യത്യാസങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നു. 2011 സെൻസസ് പ്രകാരം ചതുരശ്രകിലോമീറ്ററിൽ 17 പേർ മാത്രമുള്ള അരുണാചൽപ്രദേശ്

ജനസാന്ദ്രതയിൽ ഏറ്റവും പിന്നിലും ചതുരശ്രകിലോമീറ്ററിൽ 11297 പേരെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഡൽഹി ഏറ്റവും മുന്നിലുമാണ്. സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ബീഹാറിനാണ് ഏറ്റവും ഉയർന്ന ജനസാന്ദ്രത (1102).

ഡൽഹിയിലെ ഉയർന്ന ജനസാന്ദ്രത എന്തുകൊണ്ടോ ചിരിക്കാം?

ഭൂപടം (ചിത്രം 8.2) നിരീക്ഷിച്ച് ഇന്ത്യയിലെ സംസ്ഥാനതല ജനസാന്ദ്രത മനസ്സിലാക്കൂ.

ഇന്ത്യയിലെ സംസ്ഥാനങ്ങളെ ജനസാന്ദ്രതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തരം തിരിച്ച് ചുവടെ നൽകിയിട്ടുള്ള മാതൃകയിൽ പട്ടികപ്പെടുത്തൂ.

ജനസാന്ദ്രത	വിഭാഗങ്ങൾ	സംസ്ഥാനങ്ങൾ
100 ൽ താഴെ	വളരെ കുറഞ്ഞ ജനസാന്ദ്രത	
101 മുതൽ 250 വരെ	കുറഞ്ഞ ജനസാന്ദ്രത	
251 മുതൽ 500 വരെ	മിതമായ ജനസാന്ദ്രത	
501 മുതൽ 1000 വരെ	ഉയർന്ന ജനസാന്ദ്രത	
1000ത്തിനു മുകളിൽ	വളരെ ഉയർന്ന ജനസാന്ദ്രത	

ഇന്ത്യയിലെ ഓരോ സംസ്ഥാനത്തും വ്യത്യസ്തമായ ജനസാന്ദ്രതയാണു ഉള്ളത് എന്നു കണ്ടില്ലേ.

- 2011 സെൻസസ് പ്രകാരം കേരളത്തിലെ ജനസാന്ദ്രത എത്രയാണ്?
- ജനസാന്ദ്രതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരളത്തിന്റെ സ്ഥാനം എത്രമാണ്?

നിരപ്പായ ഭൂപ്രകൃതി, മിതമായ കാലാവസ്ഥ, കൃഷിക്ക് യോജിച്ച ഫലപുഷ്ടിയുള്ള മണ്ണിനങ്ങൾ, ശുദ്ധജലലഭ്യത തുടങ്ങിയ പ്രധാന ഭൂമിശാസ്ത്രഘടകങ്ങളാണ് മുഖ്യമായും ചില പ്രദേശങ്ങളിൽ ഉയർന്ന ജനസാന്ദ്രതയ്ക്ക് അടിസ്ഥാനം. കൂടാതെ, ധാതുലഭ്യമായ പ്രദേശങ്ങളിലും വ്യാവസായികമേഖലകളിലുമുള്ള വർദ്ധിച്ച തൊഴിൽസാധ്യതകളും നഗരങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള ആകർഷകമായ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളും സേവനങ്ങളും ഇത്തരം പ്രദേശങ്ങളിലെ ഉയർന്ന ജനസാന്ദ്രതയ്ക്ക് കാരണമാകാറുണ്ട്. ജനസാന്ദ്രതയിലെ അസന്തുലിതാവസ്ഥയ്ക്കുള്ള കാരണങ്ങളും അതിൽ ഭൂമിശാസ്ത്രഘടകങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യവും ബോധ്യമായല്ലോ.

ഒരു പ്രദേശത്തുള്ള ജനസംഖ്യയിൽ മാറ്റമുണ്ടാകുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് നോക്കാം.

ജനസംഖ്യാവളർച്ച

നിശ്ചിത കാലയളവിൽ ഒരു പ്രദേശത്ത് അധിവസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റമാണ് ജനസംഖ്യാവളർച്ച. ഇത് പൊതുവേ ശതമാനത്തിലാണ് കണക്കാക്കാറുള്ളത്. ഇന്ത്യയിലെ ദശാബ്ദ വളർച്ചനിരക്ക് 17.7 ശതമാനമാണ്.

അതായത് 2001 ലെ ജനസംഖ്യയേക്കാൾ 17.7% 2011 ൽ ഇന്ത്യയിലെ ജനസംഖ്യ കൂടിയിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ ജനസംഖ്യയിലുണ്ടാകുന്ന വളർച്ചയെ അനുകൂല ജനസംഖ്യാവളർച്ചയെന്ന് പറയുന്നു (Positive growth of population).

ഒരു പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യ കുറയുന്ന സാഹചര്യങ്ങളും ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. ഇതിനെ ജനസംഖ്യയുടെ പ്രതികൂലവളർച്ച (Negative growth of population) എന്നാണ് പറയുന്നത്.

എന്തൊക്കെ കാരണങ്ങളാലാണ് ജനസംഖ്യയിൽ മാറ്റമുണ്ടാകുന്നത് എന്നു നോക്കൂ.

- ജനനനിരക്ക്
- മരണനിരക്ക്
- കുടിയേറ്റം

ജനസംഖ്യാമാറ്റത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന സ്വാഭാവികഘടകങ്ങളാണ് ജനനനിരക്കും മരണനിരക്കും. ഉയർന്ന ജനനനിരക്കും കുറഞ്ഞ മരണനിരക്കും ജനസംഖ്യാവർദ്ധനവിന് കാരണമായേക്കാം; മരണനിരക്ക് ഉയരുന്നത് ജനസംഖ്യ കുറയുന്നതിനും.

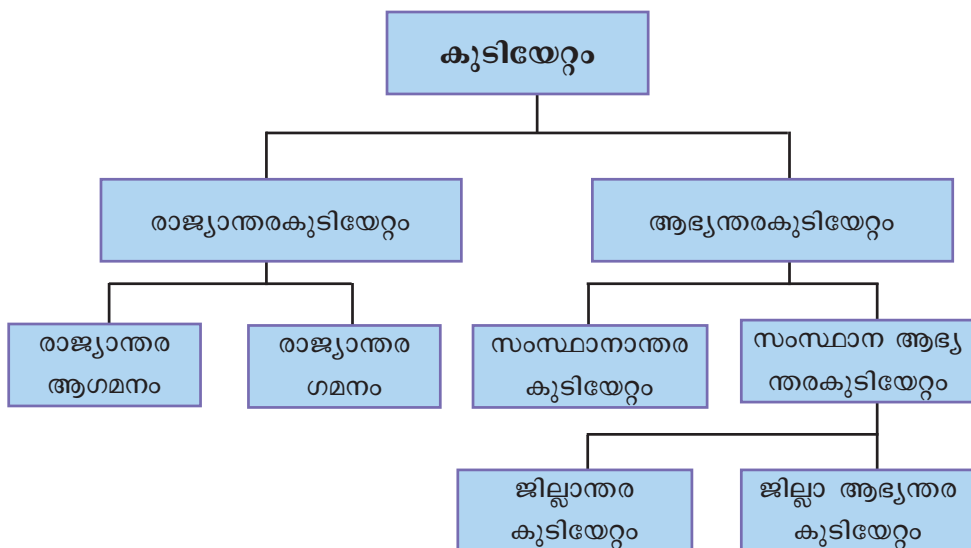
ഒരു രാജ്യത്ത് ജനനമരണനിരക്കുകളിൽ തുല്യത കൈവന്നാൽ എന്താവിരിക്കും സംഭവിക്കുക?

ആധുനികലോകത്ത് ജനസംഖ്യാമാറ്റത്തെ നിർണ്ണായകമായി സ്വാധീനിക്കുന്ന ഒരു ഘടകമാണ് കുടിയേറ്റം.

കുടിയേറ്റം

ഒരു പ്രദേശത്തുനിന്നു മറ്റൊരു പ്രദേശത്തേക്കു സ്ഥിരമായോ താൽക്കാലികമായോ ജനങ്ങൾ മാറിത്താമസിക്കുന്നതിനെയാണ് കുടിയേറ്റം എന്നു പറയുന്നത്. കുടിയേറ്റത്തിന്റെ വിവിധ തലങ്ങളിലുള്ള കുടിയേറ്റങ്ങളാണ് ഫ്ലോചാർട്ടിൽ.

രാജ്യാതിർത്തി കടന്നുള്ള കുടിയേറ്റങ്ങളെയാണ് രാജ്യാന്തരകുടിയേറ്റം (International migration) എന്നു പറയുന്നത്. ഒരു രാജ്യത്തേക്ക് ജനങ്ങൾ വന്നു ചേരുന്നതിനെ രാജ്യാന്തര ആഗമനം (Immigration) എന്നും രാജ്യം വിട്ട് മറ്റൊരു രാജ്യത്തിലേക്കു കുടിയേറുന്നതിനെ രാജ്യാന്തരഗമനം (Emigration) എന്നും പറയുന്നു.

ചിത്രം 8.3

വിദേശരാജ്യങ്ങളിൽ ജോലിചെയ്യുന്ന മലയാളികൾ രാജ്യാന്തരകുടിയേറ്റക്കാർക്ക് ഉത്തമ ഉദാഹരണമാണ് (ചിത്രം 8.3).

കേരളത്തിൽ അന്താരാഷ്ട്ര വിമാനത്താവളങ്ങൾ മൂന്നെണ്ണമാണുള്ളത്. ഈ ചെറിയ സംസ്ഥാനത്ത് ഇത്രയും അന്താരാഷ്ട്ര വിമാനത്താവളങ്ങൾ ഉണ്ടാകാൻ എന്തായിരിക്കും കാരണം?

രാജ്യാതിർത്തിക്കുള്ളിൽ തന്നെയുള്ള കുടിയേറ്റങ്ങൾ ആഭ്യന്തരകുടിയേറ്റങ്ങളാണ് (Internal migration). ഇത്തരം കുടിയേറ്റങ്ങൾക്കും പ്രധാന കാരണം തൊഴിലാണ്. രാജ്യത്ത് മെച്ചപ്പെട്ട തൊഴിലും വേതനവും ലഭിക്കുന്ന ഇടങ്ങളിലേക്ക് ജനങ്ങൾ കുടിയേറാറുണ്ട്.

കേരളത്തിലെ നിർമ്മാണമേഖലയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഉത്തരേന്ത്യൻ തൊഴിലാളികൾ ഇത്തരം കുടിയേറ്റക്കാർക്ക് ഉദാഹരണമാണ് (ചിത്രം 8.4).

ചിത്രം (8.4) അന്യസംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ

എന്തുകൊണ്ടായിരിക്കാം ഇവർ വൻതോതിൽ കേരളത്തിലേക്കു കുടിയേറുന്നത്?

ഇത്തരത്തിൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തുനിന്നു മറ്റൊരു സംസ്ഥാനത്തേക്കു നടക്കുന്ന കുടിയേറ്റങ്ങളെ സംസ്ഥാനാന്തര കുടിയേറ്റങ്ങൾ (Interstate migration) എന്നു പറയുന്നു.

സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ജനങ്ങൾ വിവിധ കാരണങ്ങളാൽ മാറിത്താമസിക്കുന്നതിനെ സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തരകുടിയേറ്റം (Intrastate migration) എന്നാണ് പറയുന്നത്. ജില്ലാ അതിർത്തി കടന്നുള്ള കുടിയേറ്റങ്ങളെ ജില്ലാന്തരകുടിയേറ്റം (Interdistrict migration) എന്നു വിളിക്കാം.

20-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യപകുതിയിൽ മധ്യതിരുവിതാംകൂറിൽനിന്നു മലബാറിലേക്കുണ്ടായ വൻതോതിലുള്ള കർഷകകുടിയേറ്റങ്ങൾ ജില്ലാന്തര കുടിയേറ്റങ്ങൾക്ക് ഉദാഹരണമാണ്. വിവാഹം, വിദ്യാഭ്യാസം തുടങ്ങിയ വിവിധ കാരണങ്ങളാൽ ഒരു ജില്ലയ്ക്കുള്ളിൽത്തന്നെ ജനങ്ങൾ കുടിയേറിപ്പാർക്കാറുണ്ട്. ഇത്തരം കുടിയേറ്റങ്ങളെ ജില്ലാ ആഭ്യന്തരകുടിയേറ്റം (Intradistrict migration) എന്നു വിളിക്കാം.

മേൽപ്പറഞ്ഞ എല്ലാതരം കുടിയേറ്റങ്ങളും നാലു വിധത്തിലുണ്ടാകുന്നു.

- ഗ്രാമത്തിൽനിന്നു ഗ്രാമത്തിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റം.
- ഗ്രാമത്തിൽനിന്നു നഗരത്തിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റം.
- നഗരത്തിൽനിന്നു നഗരത്തിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റം.
- നഗരത്തിൽനിന്നു ഗ്രാമത്തിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റം.

വിവിധ തരം കുടിയേറ്റങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ ഉദാഹരണങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്ത് കണ്ടെത്തുക.

കുടിയേറ്റം എന്തുകൊണ്ട്?

നമ്മുടെ നാട്ടിൽനിന്നു തൊഴിൽ തേടി വിദേശരാജ്യങ്ങളിലേക്കും ഇന്ത്യയിലെ തന്നെ മറ്റു നഗരങ്ങളിലേക്കും ധാരാളം ആളുകൾ കുടിയേറിയിട്ടുണ്ട് എന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ. ലോകത്തിലെ വികസിതമേഖലകളിലെ തൊഴിലവസരങ്ങളാണ് ഇത്തരം കുടിയേറ്റങ്ങൾക്കു കാരണം. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ രണ്ടാംപകുതിയിൽ പശ്ചിമേഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളിലുണ്ടായ വ്യാപക പെട്രോളിയം ഖനനം സൃഷ്ടിച്ച തൊഴിലവസരങ്ങളാണ് ഗൾഫ് മേഖലയിലേക്കുള്ള ഇത്തരം കുടിയേറ്റങ്ങളുടെ ആകർഷക ഘടകം.

തൊഴിലവസരങ്ങൾ കൂടാതെ മറ്റെന്തൊക്കെ ആകർഷക ഘടകങ്ങളാണ് (Pull factors) കുടിയേറ്റത്തിന് പ്രേരകമാകുന്നത് എന്നു കണ്ടെത്തുക.

- ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസസൗകര്യങ്ങൾ
-
-
-

യൂറോപ്പിലേക്കു വൻ അഭയാർഥിപ്രവാഹം

ടെൽഅവീവ് : 10 സെപ്തംബർ 2015

മുമ്പെങ്ങും കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത വിധം അഭയാർഥി പ്രവാഹത്തിന് യൂറോപ്പ് സാക്ഷ്യം വഹിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ആയിരങ്ങളാണ് ഇക്കഴിഞ്ഞ ദിവസങ്ങളിൽ യൂറോപ്പിലേക്കു അഭയാർഥികളായി എത്തിയത്. സിറിയയിലെ രൂക്ഷമായ ആഭ്യന്തരയുദ്ധത്തിൽ നിന്നു രക്ഷ തേടിയാണ് ഇവരുടെ ഈ പലായനം.

വാർത്താശകലം ശ്രദ്ധിച്ചല്ലോ. സിറിയയിലെ ആഭ്യന്തരകലാപം കാരണം ആയിരക്കണക്കിന് അഭയാർഥികളാണ് സുരക്ഷിതവാസത്തിനായി യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളിലേക്കു കുടിയേറുന്നത്. ഇത് കുടിയേറ്റത്തിനു കാരണമാകുന്ന ഒരു നിർബന്ധിത ഘടകമാണ്.

മറ്റൊക്കെ നിർബന്ധിത ഘടകങ്ങളാണ് (Push factors) കുടിയേറ്റത്തിന് കാരണമാകുന്നത് എന്നു കണ്ടെത്തൂ.

- വിഭവദുർലഭ്യം
- തൊഴിലില്ലായ്മ
- രാഷ്ട്രീയ അരക്ഷിതാവസ്ഥ
- പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങൾ
-
-

ചില പ്രദേശങ്ങളിലെ ആകർഷക ഘടകങ്ങളാൽ ജനങ്ങൾ സ്വന്തം താൽപ്പര്യത്തോടെ നടത്തുന്ന കുടിയേറ്റങ്ങളെ ആകർഷകകുടിയേറ്റങ്ങൾ (Voluntary migration) എന്ന് പറയാം. പ്രതികൂലസാഹചര്യങ്ങളാൽ നിർബന്ധിതമായി നടക്കുന്ന കുടിയേറ്റങ്ങളെ നിർബന്ധിത കുടിയേറ്റം (Forced migration) എന്നു പറയുന്നു.

കുടിയേറ്റത്തിന്റെ ഫലങ്ങൾ

മനുഷ്യവിഭവത്തിന്റെ പുനസ്സംഘടനമാണ് കുടിയേറ്റത്തിലൂടെ സംഭവിക്കുന്നത്. ഇതു കുടിയേറ്റക്കാരുടെ പ്രഭവസ്ഥലങ്ങളിലും കുടിയേറിപ്പാർക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലും സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക മേഖലകളിൽ നിർണായക മാറ്റങ്ങൾക്കു കാരണമാകും.

കുടിയേറ്റത്തിന്റെ ഫലങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് നോക്കൂ.

- മനുഷ്യവിഭവ കൈമാറ്റം സാധ്യമാകുന്നു.
- മാതൃരാജ്യത്തേക്കു വിദേശനാണ്യം ലഭ്യമാകുന്നു.
- ചില പ്രദേശങ്ങളിൽ അമിത ജനസംഖ്യയ്ക്ക് വഴിതെളിക്കുന്നു.
- വിഭവദുർലഭ്യത്തിന് കാരണമാകുന്നു.
- സാങ്കേതികവിദ്യാ കൈമാറ്റം സാധ്യമാകുന്നു.
- കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നു.
- ജനങ്ങൾക്കിടയിലെ സാമൂഹികബന്ധങ്ങൾ ഇല്ലാതാകുന്നു.
- ചേരികളുടെ രൂപീകരണത്തിന് കാരണമാകുന്നു.
- പകർച്ചവ്യാധികൾ വ്യാപിക്കുന്നു.
- ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിന് അവസരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നു.
- ജനസംഖ്യയിലെ സ്ത്രീ-പുരുഷ സന്തുലനം ഇല്ലാതാകുന്നു.
- അഭ്യസ്തവിദ്യാരുടെയും യുവാക്കളുടെയും സേവനം രാജ്യത്തിന് നഷ്ടമാകുന്നു.
- വിഭവചൂഷണം ഉണ്ടാകുന്നു.
- പരിസ്ഥിതിമലിനീകരണത്തിന്റെ തീവ്രത കൂടുന്നു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ വസ്തുതകൾ ക്ലാസിൽ ചർച്ചചെയ്ത് കുടിയേറ്റത്തിന്റെ ഗുണഫലങ്ങൾ, ദോഷഫലങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ തരംതിരിച്ച് പട്ടികപ്പെടുത്തുക. ഇരു വിഭാഗങ്ങളിലും കൂടുതൽ ഫലങ്ങൾ കണ്ടെത്തി കുട്ടിച്ചേർക്കുമല്ലോ.

ഗുണഫലങ്ങൾ	ദോഷഫലങ്ങൾ
•	•
•	•
•	•

വർക്കുഷീറ്റ്

ചില പ്രധാന കുടിയേറ്റങ്ങളാണ് പട്ടികയിൽ. ഓരോന്നും നിങ്ങൾ പഠിച്ച ഏതു തരം കുടിയേറ്റത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു എന്നു തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ഉചിതമായ കളങ്ങളിൽ ടിക് (✓) അടയാളമിടുക.

കുടിയേറ്റങ്ങൾ	രാജ്യാന്തര കുടിയേറ്റം	ആഭ്യന്തര കുടിയേറ്റം	നിർബന്ധിത കുടിയേറ്റം	ആകർഷക കുടിയേറ്റം
• ഇന്ത്യയിലേക്കുള്ള യൂറോപ്യൻ കുടിയേറ്റങ്ങൾ.	✓			✓
• മധ്യ തിരു വിതാംകൂറിൽനിന്നു മലബാർ മേഖലയിലേക്കുള്ള കർഷക കുടിയേറ്റങ്ങൾ.				
• കേരളത്തിലേക്കുള്ള അന്യ സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ കുടിയേറ്റം.				
• ശ്രീലങ്കൻ ആഭ്യന്തരകലാപത്തെ തുടർന്ന് ഇന്ത്യയിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റം.				
• കേരളത്തിലെ നഗരങ്ങളിൽനിന്നു ബംഗളൂരുവിലേക്കുള്ള വിവരസാങ്കേതികവിദഗ്ധരുടെ കുടിയേറ്റം.				
• ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിലേക്കുള്ള മലയാളികളുടെ കുടിയേറ്റം.				
• കേരളത്തിലെ വിവാഹാനന്തര കുടിയേറ്റങ്ങൾ.				
• സിറിയയിലെ ആഭ്യന്തരകലാപങ്ങളെ തുടർന്നുള്ള പലായനങ്ങൾ.				
• ഇന്ത്യയിൽ സുനാമിബാധിത മേഖലകളിൽനിന്നു പുനരധിവാസ മേഖലകളിലേക്കുണ്ടായ കുടിയേറ്റങ്ങൾ.				

വാസസ്ഥലങ്ങൾ (Settlements)

മനുഷ്യന്റെ കാർഷികസംസ്കാരത്തിന് ഏകദേശം 12000 വർഷത്തിന്റെ പഴക്കമുള്ളതായി കണക്കാക്കുന്നു. ആവശ്യമായ ഭക്ഷ്യവിളകൾ കൃഷിചെയ്ത് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ കൃഷിയിടങ്ങളോടു ചേർന്ന് പാർപ്പിടങ്ങൾ രൂപപ്പെട്ടു. പിൽക്കാലത്തുണ്ടായ വിവിധ മനുഷ്യപ്രവർത്തനങ്ങളും കുടിയേറ്റങ്ങളും വ്യത്യസ്ത തരത്തിൽ പാർപ്പിടങ്ങൾ രൂപംകൊള്ളാൻ കാരണമായി. സ്ഥിരമോ താൽക്കാലികമോ ആയി വിവിധ വലിപ്പത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന പാർപ്പിടങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തെയാണ് വാസസ്ഥലങ്ങൾ (Settlements) എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്.

എല്ലാ പ്രദേശരും പാർപ്പിടങ്ങളുടെ വിന്യാസം ഒരുപോലെയാണോ?

പാർപ്പിടങ്ങളുടെ സ്ഥാനനിർണ്ണയത്തിൽ മുഖ്യമായും പരിഗണിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ എന്തെല്ലാമായിരിക്കും എന്ന് എഴുതിനോക്കൂ.

- അനുകൂലകാലാവസ്ഥ
- ജലലഭ്യത
-
-

ജനസംഖ്യ, പ്രധാന സാമ്പത്തികപ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മനുഷ്യവാസസ്ഥലങ്ങളെ രണ്ടായി തിരിക്കാം.

- ഗ്രാമീണ വാസസ്ഥലങ്ങൾ
- നഗര വാസസ്ഥലങ്ങൾ

ഗ്രാമീണ വാസസ്ഥലങ്ങൾ (Rural Settlements)

താരതമ്യേന കുറഞ്ഞ ജനസംഖ്യയുള്ളതും ജനങ്ങൾ മുഖ്യമായും കാർഷികവൃത്തിയെ ആശ്രയിച്ചു ജീവിക്കുന്നതുമായ പ്രദേശങ്ങളെ ഗ്രാമീണ വാസസ്ഥലങ്ങൾ എന്നു വിളിക്കുന്നു. പ്രാദേശികമായി ലഭിക്കുന്ന അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയാണ് പൊതുവെ പാർപ്പിടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നത്.

വിവിധതരം ഗ്രാമീണ വാസസ്ഥലങ്ങൾ

ചിത്രം 8.5 കേന്ദ്രീകൃത വാസസ്ഥലങ്ങൾ

പാർപ്പിടങ്ങളുടെ വിന്യാസരീതിക്കനുസരിച്ച് പൊതുവെ രണ്ടു തരത്തിൽ ഗ്രാമീണ വാസസ്ഥലങ്ങൾ കാണപ്പെടുന്നു.

ചിത്രങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കൂ (ചിത്രം 8.5, 8.6). ഇതിൽ പാർപ്പിടങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അകലത്തിൽ എന്തു വ്യത്യാസമാണ് നിങ്ങൾക്ക് കാണാൻ കഴിയുന്നത്? അനുകൂലസാഹചര്യങ്ങളുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ വളരെ അടുത്തടുത്തായി നിരവധി പാർപ്പിടങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ചു കാണുന്നു. ഇത്തരം ജനവാസമേഖലകളെ കേന്ദ്രീകൃത വാസസ്ഥലങ്ങൾ (Nucleated

settlements) എന്നു പറയും (ചിത്രം 8.5). ഫലപുഷ്ടമായ നദീതട സമതലങ്ങളിൽ ഇത്തരത്തിൽ വാസസ്ഥലങ്ങൾ രൂപപ്പെടാറുണ്ട്. ജനങ്ങൾക്കിടയിലെ ഉയർന്ന സാമൂഹികബന്ധവും തൊഴിലിലെ സമാനസ്വഭാവവും ഇത്തരം വാസസ്ഥലങ്ങളുടെ പ്രത്യേകതയാണ്.

ചിത്രം 8.6 വിസരിത വാസസ്ഥലങ്ങൾ

രണ്ടാമത്തെ ചിത്രത്തിൽ കാണുന്നതുപോലെ പാർപ്പിടങ്ങൾ പരസ്പരം അകന്നു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ജനവാസമേഖലകളെ വിസരിത വാസസ്ഥലങ്ങൾ (Dispersed settlements) (ചിത്രം 8.6) എന്നാണ് പറയുന്നത്. നിമ്നോന്നതമായ ഭൂപ്രകൃതിയും മറ്റു പ്രതികൂല സാഹചര്യങ്ങളും ഇത്തരത്തിൽ ജനങ്ങൾ ഒറ്റപ്പെട്ട് ജീവിക്കുന്നതിന് കാരണമാകുന്നു. ആരാധനാലയങ്ങൾ, കമ്പോളങ്ങൾ തുടങ്ങിയ സാംസ്കാരികസവിശേഷതകൾ ഇവിടെ ജനങ്ങളെ പരസ്പരം കൂട്ടിയിണക്കുന്നു.

നിങ്ങളുടെ വീട് കേന്ദ്രീകൃത വാസസ്ഥലത്തിലാണോ വിസരിത വാസസ്ഥലത്തിലാണോ ഉൾപ്പെടുന്നത്?

മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചവയിൽ നിന്നു വ്യത്യസ്തമായി വീടുകൾ പൂർണ്ണമായും കേന്ദ്രീകൃതമോ വിസരിതമോ അല്ലാത്ത ചില പ്രദേശങ്ങളുമുണ്ട്. ഇത്തരം വാസസ്ഥലങ്ങളെ അർദ്ധ കേന്ദ്രീകൃത വാസസ്ഥലങ്ങൾ (Semi-clustered settlements) എന്നാണ് വിളിക്കുക.

ഉയർന്ന ജനസംഖ്യയും സ്ഥലപരിമിതിയും കാരണം കേരളത്തിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ തരത്തിൽ ഗ്രാമീണവാസസ്ഥലങ്ങളെ വേർതിരിച്ച് കാണാൻ സാധിക്കില്ല എന്നോർക്കുമല്ലോ.

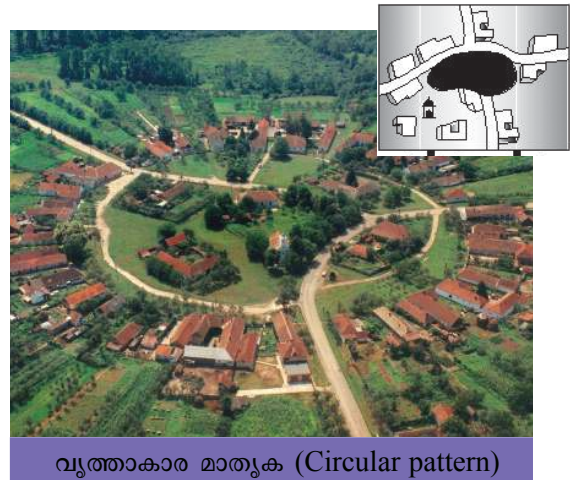
ഗ്രാമീണ വാസസ്ഥലമാതൃകകൾ

യാത്രാസൗകര്യം, ജലലഭ്യത തുടങ്ങിയ അനുകൂല ഘടകങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കി കേന്ദ്രീകൃത വാസസ്ഥലങ്ങൾ വ്യത്യസ്ത ആകൃതികൾ പ്രാപിക്കുന്നു. ഒരു കൂട്ടം പാർപ്പിടങ്ങളെ ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽനിന്ന് വീക്ഷിച്ചാൽ വിവിധ ആകൃതികൾ ദൃശ്യമാകും. ചിത്രം നിരീക്ഷിച്ച് (ചിത്രം 8.7) ഇത്തരം ചില ആകൃതികൾ മനസ്സിലാക്കൂ.

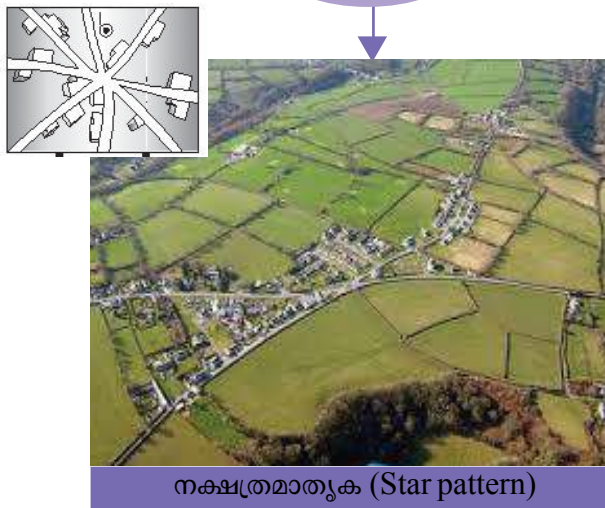
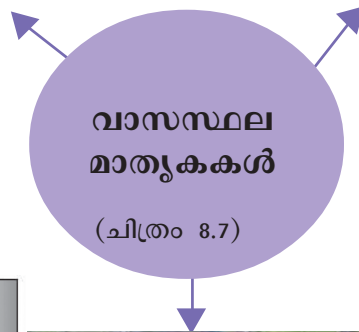
ഇവ കൂടാതെ പ്രാദേശിക സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ചതുരാകൃതി, ത്രികോണാകൃതി തുടങ്ങി വിവിധ മാതൃകകളിൽ ഗ്രാമീണവാസസ്ഥലങ്ങൾ രൂപപ്പെടാറുണ്ട്.

- റോഡ്, നദി, തീരഭേദം എന്നിവയ്ക്ക് സമാന്തരമായി വികസിച്ചുവരുന്ന വാസസ്ഥല മാതൃക.

- ജലാശയങ്ങൾ, മേച്ചിൽപ്പുറങ്ങൾ, ആരാധനാലയങ്ങൾ തുടങ്ങിയ സവിശേഷതകളെ ചുറ്റി രൂപംകൊള്ളുന്ന വാസസ്ഥല മാതൃക.

- വിവിധ റോഡുകൾ സന്ധിക്കുന്ന ഇടങ്ങളിൽ രൂപംകൊള്ളുന്ന വാസസ്ഥല മാതൃക.

നഗരവാസസ്ഥലങ്ങൾ (Urban settlement)

പൊതുവെ ഉയർന്ന ജനസംഖ്യയുള്ളതും ജനങ്ങൾ മുഖ്യമായും കാർഷികേതര മേഖലയെ ആശ്രയിച്ചു ജീവിക്കുന്നതുമായ പാർപ്പിടസമൂഹങ്ങളെ

നഗരവാസസ്ഥലങ്ങൾ എന്നു വിളിക്കുന്നു. നഗരവാസസ്ഥലങ്ങൾ പൊതുവെ കേന്ദ്രീകൃത വാസസ്ഥലങ്ങളാണ്. ഗ്രാമീണ മേഖലകളിൽനിന്നു തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായ സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക സാഹചര്യങ്ങളാണ് നഗരവാസസ്ഥലങ്ങളുടേത്.

ഗ്രാമീണ കാർഷിക സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽനിന്നും നഗരകേന്ദ്രീകൃതമായ വ്യാവസായിക-സേവന മേഖലകളിലേക്കുള്ള ജനസംഖ്യാമാറ്റത്തെ നഗരവൽക്കരണം (Urbanization) എന്നു വിശേഷിപ്പിക്കുന്നു. നഗരവൽക്കരണത്തിലൂടെ നഗരജനസംഖ്യ (Urban Population) എക്കാലവും വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു.

2011 സെൻസസ് പ്രകാരം ഇന്ത്യയിലെ നഗരജനസംഖ്യ 31.16% ആണ്. ഇന്ത്യയിലെ വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നഗരജനസംഖ്യാനുപാതത്തിൽ വ്യത്യാസം നിലനിൽക്കുന്നു. 62.17% നഗരജനസംഖ്യയുള്ള ഗോവയാണ് ഒന്നാം സ്ഥാനത്ത്. ഹിമാചൽപ്രദേശാണ് ഏറ്റവും പിന്നിൽ (10.04%). കേരളത്തിൽ 47.72% ആണ് നഗരജനസംഖ്യ. ദേശീയതലസ്ഥാന പ്രദേശമായ ഡൽഹിയിൽ നഗരജനസംഖ്യ 97.50% ആണ്. കേന്ദ്രഭരണപ്രദേശങ്ങളിൽ പൊതുവേ ഉയർന്ന നഗരജനസംഖ്യയാണുള്ളത്.

ഇന്ത്യയിൽ താഴെ പറയുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരമാണ് ഒരു വാസസ്ഥലത്തിന് നഗരപദവി നൽകുന്നത്.

- 5000 ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുണ്ടാകണം.
- ചതുരശ്രകിലോമീറ്ററിൽ 400 ൽ അധികം ജനസാന്ദ്രതയുണ്ടാകണം.
- 75% അതിലധികം പേർ കാർഷികേതര പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കണം.

കൂടാതെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, കോർപ്പറേഷനുകൾ തുടങ്ങിയ നഗരഭരണ കേന്ദ്രങ്ങളെയും സൈനികപ്പാളയങ്ങളെയും മേൽപ്പറഞ്ഞ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പരിഗണിക്കാതെ നഗരമായി കണക്കാക്കുന്നു.

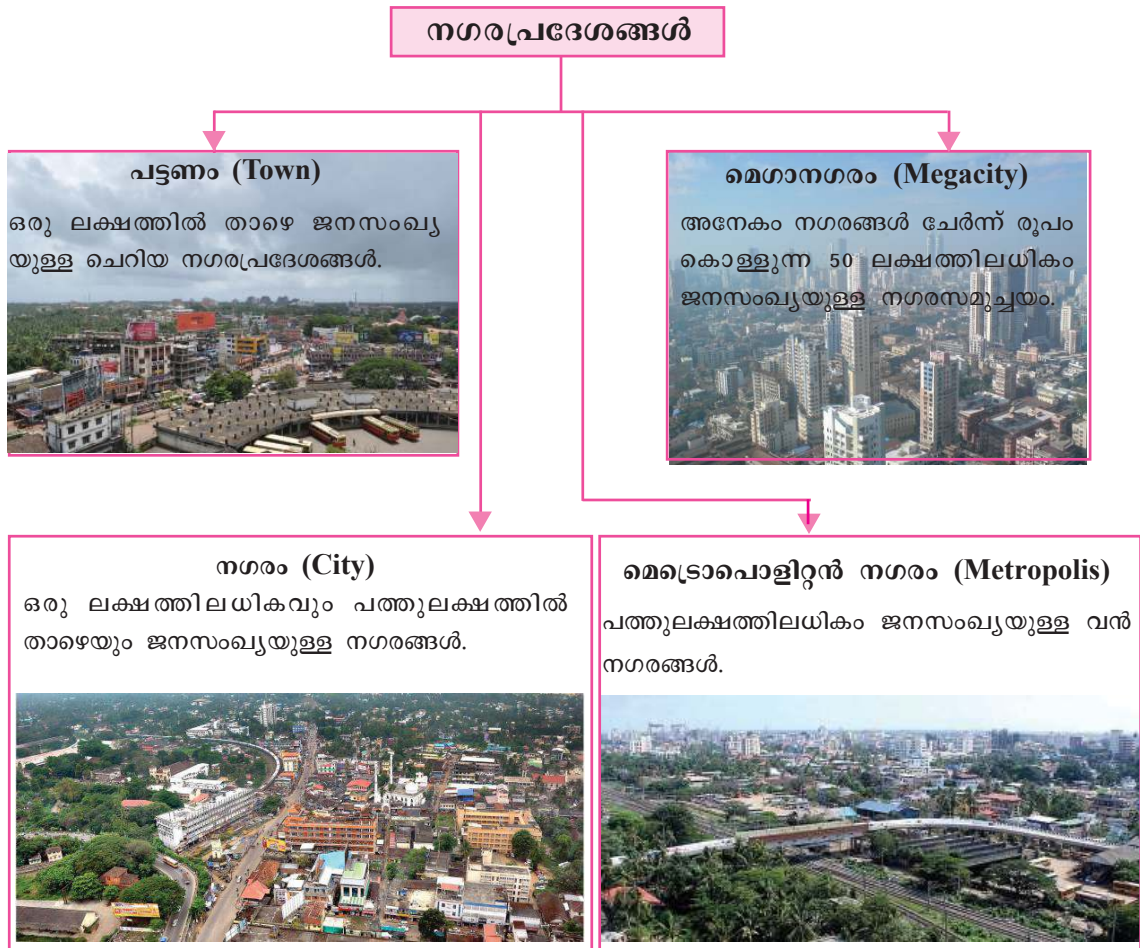
ജനസംഖ്യ അടിസ്ഥാനമാക്കി നഗരങ്ങളുടെ വർഗീകരണം

ഇന്ത്യയിലെ നഗരങ്ങളെ ജനസംഖ്യയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആറായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പട്ടിക നിരീക്ഷിച്ച് അതെങ്ങനെയെന്ന് മനസ്സിലാക്കൂ.

നഗരത്തിന്റെ പദവി	ജനസംഖ്യ
ക്ലാസ് I നഗരം	1 ലക്ഷത്തിൽ കൂടുതൽ
ക്ലാസ് II നഗരം	50000 - 1 ലക്ഷം വരെ
ക്ലാസ് III നഗരം	20000 - 50000 വരെ
ക്ലാസ് IV നഗരം	10000 - 20000 വരെ
ക്ലാസ് V നഗരം	5000 - 10000 വരെ
ക്ലാസ് VI നഗരം	5000 ൽ താഴെ

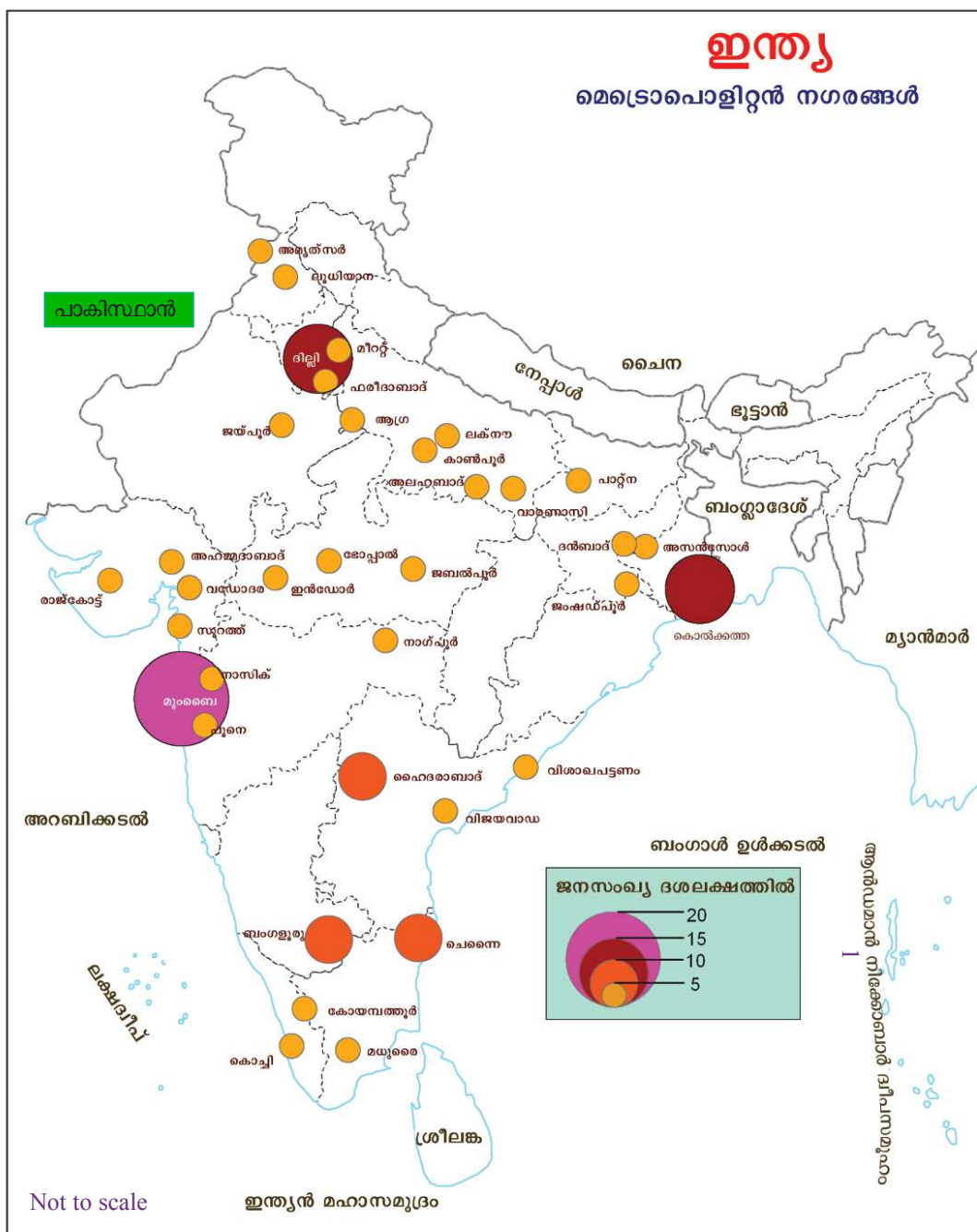
(Census 2001)

ജനസംഖ്യാവലിപ്പമനുസരിച്ച് നഗരപ്രദേശങ്ങളെ വിവിധ പേരുകളിൽ അറിയപ്പെടുന്നു.

ഭൂപടം നിരീക്ഷിച്ച് (ചിത്രം 8.8) ഇന്ത്യയിലെ മെട്രോപൊളിറ്റൻ നഗരങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുക.

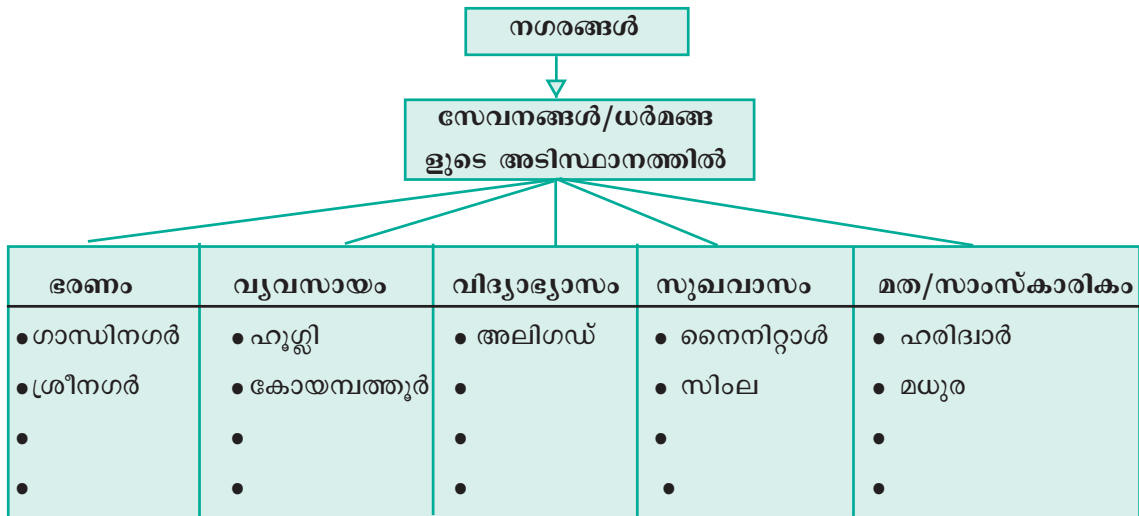

ചിത്രം 8.8

സേവനങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കി നഗരങ്ങളുടെ വർഗീകരണം

നഗരങ്ങളെ അവ നൽകുന്ന പ്രധാന സേവനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും തരംതിരിക്കാം. ഇന്ത്യയിലെ വിവിധ വിഭാഗം നഗരങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്ന് പട്ടികയിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കി ഓരോന്നിനും കൂടുതൽ ഉദാഹരണങ്ങൾ ചർച്ചയിലൂടെ കണ്ടെത്തി എഴുതും.

നഗരങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ

ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്നു നഗരങ്ങളിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റം പതിൻമടങ്ങായി വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. വലിയ നഗരങ്ങളിലെല്ലാം അവയ്ക്ക് ഉൾക്കൊള്ളാൻ പറ്റുന്നതിലും കൂടുതൽ ജനങ്ങളാണ് അധിവസിക്കുന്നത്. നഗരവൽക്കരണം പല പ്രശ്നങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്നു. അവ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് പരിശോധിക്കാം. ചിത്രങ്ങൾ (ചിത്രം 8.9) ശ്രദ്ധിക്കൂ. നഗരങ്ങൾ നേരിടുന്ന ചില പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങളാണ് നിങ്ങൾ കണ്ടത്. ഇത്തരത്തിലുള്ള കൂടുതൽ പ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ടെത്തി എഴുതൂ.

- ചേരികൾ
- ഗതാഗതപ്രശ്നങ്ങൾ
- മലിനീകരണം
-

ഇന്ത്യയുൾപ്പെടെയുള്ള വികസ്വരരാജ്യങ്ങളിൽ നഗരവൽക്കരണം അതിവേഗത്തിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു. നഗരവൽക്കരണം കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയല്ലോ. ഇവയെ ഒരു പരിധിവരെയെങ്കിലും നിയന്ത്രിക്കാൻ നമുക്കാവില്ലേ? പരിഹാരമാർഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കൂ.

ചിത്രം 8.9

- നഗരാസൂത്രണം
- മാലിന്യസംസ്കരണം
-

‘നഗരങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങളും അവ ലഘൂകരിക്കാനുള്ള മാർഗങ്ങളും’ എന്ന വിഷയത്തിൽ സെമിനാർ പേപ്പർ തയ്യാറാക്കി ക്ലാസിൽ അവതരിപ്പിക്കൂ.

ജനസംഖ്യാസംബന്ധമായ കണക്കുകളുടെ പ്രസക്തി ഇപ്പോൾ ബോധ്യമായല്ലോ. പ്രകൃതിയും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം താളാത്മകമായി നില നിർത്തിയാൽ മാത്രമേ മാനവപുരോഗതി സാധ്യമാകൂ.

വിലയിരുത്താം

- ജനസംഖ്യാവിതരണത്തിൽ നിർണായക സ്വാധീനമാണ് ഭൂപ്രകൃതിക്കുള്ളത്. ഇന്ത്യയിലെ ജനസംഖ്യാവിതരണം മുൻനിർത്തി പ്രസ്താവന സാധ്യമാക്കുക.
- ആകർഷക കുടിയേറ്റങ്ങൾക്കു കാരണമായ ഘടകങ്ങൾ ഉദാഹരണ സഹിതം വ്യക്തമാക്കുക.
- താഴെ പറയുന്ന നഗരങ്ങളെ പ്രധാന ധർമ്മത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തരംതിരിച്ച് പട്ടികപ്പെടുത്തുക.
 - തിരുവനന്തപുരം • വാരണാസി
 - ഹൂഗ്ലി • മധുര
 - കോയമ്പത്തൂർ • ന്യൂഡൽഹി

തുടർപ്രവർത്തനങ്ങൾ

- നഗരങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ സംബന്ധിക്കുന്ന ചിത്രശേഖരണം നടത്തി സ്കൂളിൽ പോസ്റ്റർ പ്രദർശനം സംഘടിപ്പിക്കുക.
- 2011 സെൻസസ് റിപ്പോർട്ട് വിശകലനം ചെയ്ത് ജനസംഖ്യാവിവരങ്ങളുടെ ഗ്രാഫുകൾ, ഭൂപടങ്ങൾ, പട്ടികകൾ തുടങ്ങിയവ തയ്യാറാക്കുക.